

man, som det forekommer mig, temmelig klart kan forestille sig, at denne Forsatning noget nær vil være den uløsteligste af alle, netop derfor kan til Exempel jeg ikke vakle i allerede nu paa dette Stadium af Sagen, og allerede ved de foregaaende Voteringer, at erklære mig imod den.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg skal blot bemærke, at den ærede Rigsdagsmand dog virkelig har overvurderet mit Snille, hvis han har antaget, at jeg skulde opfatte den Forskiel, som han antydede mellem Realitet og Formalitet i denne Sag: det er mig umuligt. Jeg skal være enig med den ærede Rigsdagsmand i, at man ikke kan forlange, at Folket i sin hele Udstrækning skulde kunne gaae ind paa at vurdere allehaande Enkeltheder i en meget indviklet Forsatning. Det vilde være ganske rigtigt og ønskeligt, om man kunde antage det for fuldt anerkjendt, at en virkelig begrundet Formening ikke kan danne sig i Realiteten om saadanne enkelte Punkter. Men det, som her ganske klart, ikke første, men tredje Gang er fremstillet for det hele Folk, og som Folket med Lethed har kunnet opfatte, er det, om Sagen nu skulde bringes saavidt, at man kunde faae en Fællesforsatning, naar der engang blev forelagt en, som man var tilfreds med. Denne Sag er saa simpel og klar baade i Realiteten og i Formaliteten, og er saa ofte drøftet baade mundtligt og skriftligt, at jeg ikke troer, at Folket kan have vanskeligt ved at opfatte den.

Dreier: Da jeg, om end efter megen Tvivl og indre Kamp, er kommen til den Beslutning at stemme mod det Forslag, som nu foreligger, troer jeg, forinden Sagen gaaer over til Afstemning, at burde erklære dette. Jeg har ved denne Sags tidligere Behandlinger været mod paa den foreslaaede Maade at indskrænke Grundloven til Danmarks særlige Anliggender, blandt Andet og væsentligt fordi jeg ansaae det for en nødvendig Betingelse for Muligheden af at opnaae en tilfredsstillende Fællesforsatning, at Rigsdagen ikke opgav sin Ret til en directe Medvirken ved Fællesforsat-

ningens Dannelse, og at jeg altsaa, da Rigsdagen ved sin store Flerheds Beslutning opgav denne Ret, maatte stemme saaledes, som jeg ved de foregaaende Behandlinger stemte. Naar jeg nu ved denne 3die og sidste Behandling skulde stemme anderledes, da maatte det jo være, fordi jeg nu, efterat have seet det Fællesforsatningsudkast, som foreligger Offentligheden, var kommen til den Overbeviisning, at den Fællesforsatning, som Regjeringen uden hin directe Medvirken vilde udsærdige, var fyldestgørende; men dette er saa langt fra Tilfældet, at jeg tværtimod maa være enig med de flere Talere, der have erklæret, at just den Fællesforsatning, som nu foreligger Offentligheden, ikke alene ikke er tilfredsstillende, men endog indeholder Bestemmelser, der i en væsentlig Grad gjøre den mislig. Jeg stemmer altsaa, som jeg begyndte med at ytre, mod Sagen, naar den kommer til Afstemning, og jeg skylder at tilføie et Par Ord om, hvorfor jeg ikke opfatter denne Modstand, indtil Beslutningen om Ikræfttrædelsen foreligger, navnlig med Hensyn til den stærke Bægt, der fra forskjellige Sider, og navnlig fra den høitærede Cultusminister, er lagt paa, at man ikke behøver, om man end er nok saa meget mod Sagen, at udtale sit Nei idag, da man vilde naae det Samme, ved senere, naar Beslutningen om Ikræfttrædelsen ligger for, at udtale det, og at derved var den Fordeel, at de første Forhandlinger om Grundlovens Indskrænkning da ikke bleve spildte. Jeg mener nemlig, at, naar man er paa det Rene med sig selv om, at man ikke kan gaae ind paa Sagen med et saadant Fællesforsatningsudkast for Die som det, man nu kjender, saa bør man gjøre Modstanden allerede paa nærværende Stadium, da jeg, efter min Opfattelse af alle Forhold, antager, at man ved nu at gaae ind paa det foreliggende Forslag til Indskrænkninger i Grundloven, og altsaa gjøre Indskrænkningen til Virkelighed, taber den sidste Hank, hvorefter man med nogen Nytte kan holde, idet jeg er overbevist om, at det vil være, om ikke aldeles umuligt, saa dog i høj Grad tvivlsomt, at en senere Modstand vil kunne gøres med den tilsigtede Virkning.